

Väljaandja:
Akti liik:
Teksti liik:
Avaldamismärge:

Riigikogu
seadus
algtekst
RT I 1995, 57, 978

Välja kuulutanud
Vabariigi President
03.07.1995 otsus nr 577

Rahvatervise seadus

Vastu võetud 14.06.1995

1. peatükk Üldsätted

§ 1. Seaduse eesmärk

Käesoleva seaduse eesmärk on inimese tervise kaitsmine, haiguste ennetamine ja tervise edendamine, mis saavutatakse riigi, omavalitsuse, avalik- ja eraõigusliku juriidilise isiku ning füüsilise isiku kohustustega ning riiklike ja omavalitsuslike abinõude süsteemiga.

§ 2. Seaduses kasutatavad mõisted

Käesolevas seaduses kasutatakse mõisteid järgmises tähenduses:

- 1) rahvatervis – teadus ja kunst haiguste ennetamiseks, eluea pikendamiseks ning vaimse ja füüsilise tervise edendamiseks ja tugevdamiseks ühiskonna organiseeritud jõupingutuste kaudu;
- 2) tervis – inimese füüsilise, vaimse ja sotsiaalse heaolu seisund, mitte ainult puute ja haiguste puudumine;
- 3) tervisekaitse – inimese tervisele ohutu elukeskkonna tagamisele ning elukeskkonnaga seonduvate tervisehäirete ja haiguste vältimisele suunatud tegevus;
- 4) tervise edendamine – inimese tervist väärtustava ja soodustava käitumise ja elulaadi kujundamine ning tervist toetava elukeskkonna sihipärane arendamine;
- 5) haiguste ennetamine – inimese haiguseelsete seisundite varasele avastamisele suunatud tegevus ja meetmed haigestumise vältimiseks;
- 6) tervisekasvatus – teabe sihipärane levitamine ja inimese harjumuste kujundamine tervise säilitamiseks ja tugevdamiseks;
- 7) elukeskkond – inimesega kokkupuutuva loodusliku, tehniliku ja sotsiaalse keskkonna tegurite kogum, mis mõjutab või võib mõjutada inimese tervist.

§ 3. Tervisekaitse, haiguste ennetamise ja tervise edendamise põhiülesanded

Tervisekaitse, haiguste ennetamise ja tervise edendamise põhiülesanded on:

- 1) üksikisiku, perekonna ja rahva tervise väärtustamine;
- 2) abinõude süsteemi väljatöötamine, seadustamine ja rakendamine laste tervisliku arengu tagamiseks, nakkuslike ja mittenakkuslike, kutse- ja muude haiguste ärahoidmiseks ja vähendamiseks, varajase suremuse ja invaliidistumise vähendamiseks, elukvaliteedi paranemiseks ja töövõimelise ea pikendamiseks;
- 3) elukeskkonna uurimine ja selle ohutegurite hindamine, inimese terviseseisundi jälgimine ning prognoosimine sõltuvalt elukeskkonna seisundist;
- 4) avalikkuse teavitamine elukeskkonna seisundi halvenemisest või halvenemise ohust;
- 5) erinevuste vähendamine riigi eri piirkondade ja inimeste eri rühmade terviseseisundis;
- 6) tervisekaitse õigusaktide väljatöötamine, kehtestamine ja riiklik järelevalve nende täitmise üle.

§ 4. Elukeskkonna- ja tervisekaitse põhinõuded

Elukeskkonna- ja tervisekaitse põhinõuded on:

- 1) inimene ei tohi ohustada teise inimese tervist oma otsese tegevusega või elukeskkonna halvendamise kaudu;
- 2) müügiks ette nähtud toiduainete tootmisel, valmistamisel, vedamisel, säilitamisel ja müümisel peab olema välditud nakkus- või muu terviseohu tekkimine ja levik;
- 3) elanike poolt tarbitav joogivesi peab olema tervisele ohutu;
- 4) tarbekaubad, eelkõige lastekaubad peavad olema valmistatud sellistest materjalidest ja niisugusel viisil, et nende tavapärase kasutamine oleks ohutu inimese tervisele;
- 5) keemiakaupade ja kiirgusohvlike seadmete valmistamise ning sihipärase kasutamise ohutus peab olema eelnevalt tõestatud, nende valmistamiseks ja müümiseks peab olema tervisekaitse riikliku järelevalve ametniku nõusolek;

- 6) Eestis valmistatud ja imporditud kaupadele esitatakse ühesuguseid nõudeid;
- 7) ehitised, rajatised ja transpordivahendid peavad olema projekteeritud ning ehitatud nii, et nende sihipärane kasutamine soodustaks tervise säilimist ning arvestaks liikumispuuetega inimeste vajadusi;
- 8) õppe- ja töötingimused peavad olema tervisele kahjutud ning nendes tegevusvaldkondades, kus võivad esineda tervist kahjustavad tegurid, peab inimene enne õppima või tööle asumist ja edaspidi perioodiliselt läbima tervisekontrolli.

§ 5. Haiguste ennetamise vahendid

Haiguste ennetamise vahendid on:

- 1) laste tervisliku arengu tagamiseks ja tervisehäirete varajaseks avastamiseks laste ennetav arstlik tervisekontroll;
- 2) nakkushaiguste levikut tõkestavate abinõude rakendamine ja kaitsepookimine nakkushaiguste vältimiseks;
- 3) tervistkahjustaval tööol tingimustel töötavate inimeste tervise eelnev ja perioodiline arstlik kontrollimine töötingimuste tõttu tekkida võivate tervisehäirete ja kutsehaiguste ärahoidmiseks ja varajaseks avastamiseks;
- 4) krooniliste mittenakkuslike haiguste ennetamiseks riskitegurite kontrollimine ja neid vältivate programmide väljatöötamine ning elluviimine;
- 5) haiguste varase avastamise programmide väljatöötamine ja riskirühmade uurimine.

§ 6. Tervise edendamise vahendid

Tervise edendamise vahendid on:

- 1) tervisekasvatuse ja terviseõpetuse haridusprogrammide osana;
- 2) tervisetabe levitamine ja tervislike eluviiside motiveerimine;
- 3) tervistavate teenuste arendamine;
- 4) eluviisi mõjutamine ja käitumiskiiriski vähendamine;
- 5) tervistsoodustava elukeskkonna kujundamine.

2. peatükk

Riigi, kohaliku omavalitsuse ning avalik- ja eraõigusliku juriidilise isiku ning füüsilise isiku ülesanded

§ 7. Vabariigi Valitsuse ülesanded

(1) Vabariigi Valitsuse ülesanded on:

- 1) riigi tervisekaitse ja tervise edendamise poliitika üldine juhtimine;
- 2) tervisekaitse riikliku järelevalve korra kehtestamine ja järelevalve tagamine;
- 3) tervisele ohutu elukeskkonna loomisele, tervisehäirete ja haiguste ennetamisele ning tervise edendamisele suunatud riiklike programmide kinnitamine.

(2) Vabariigi Valitsus kehtestab tervisekaitse õigusaktid:

- 1) ehitusaluse maa-ala valikuks, hoonete, rajatiste, transpordivahendite ehitamiseks, kasutuselevõtmiseks ja kasutamiseks;
- 2) toiduainete, toidu, mineraal- ja joogivee tootmiseks, importimiseks, vedamiseks, säilitamiseks ja müümiseks või levitamiseks, samuti nendega kokkupuutuvate materjalide tootmiseks, importimiseks ja kasutamiseks;
- 3) tehismaterjalide ja nende töötlemisvahendite, tervist ohustada võivate masinate, seadmete ja tööriistade tootmiseks, importimiseks ning kasutamiseks;
- 4) radionukliidide sisaldavate ainete vi seadmete, mürgiste või tugevatoimeliste ainete ning bioloogiliste preparaatide, välja arvatud ravimid, tootmiseks, importimiseks, vedamiseks, hoidmiseks, kasutamiseks ja kahjutustamiseks;
- 5) laste- ja keemiakaupade, kosmeetikavahendite ning inimesega vahetult kokkupuutuvate või eluruumides kasutatavate tarbekaupade, samuti ehitusmaterjalide valmistamiseks, importimiseks ja müümiseks;
- 6) rahvusvahelise kokkuleppega määratud eriti ohtlike nakkushaiguste (karantiinhaiguste) leviku tõkestamiseks riigipiiril ja riigis;
- 7) olmeteenuste osutamiseks elanikele.

§ 8. Sotsiaalministeeriumi ülesanded

(1) Täiendavalt tervishoiukorralduse seaduses (RT I 1994, 10, 133) sätestatud ülesannetele on Sotsiaalministeeriumi ülesandeks:

- 1) tervisekaitse, haiguste ennetamise ja tervise edendamise poliitika väljatöötamine ning elluviimine;
- 2) tervisekaitse, haiguste ennetamise ja tervise edendamise alaste seaduste ja muude õigusaktide eelnõude väljatöötamine;
- 3) teiste ministeeriumide poolt ettevalmistatud tervisekaitse, haiguste ennetamise ja tervise edendamisega seonduvate õigusaktide eelnõude kooskõlastamine;
- 4) Vabariigi Valitsusele ettepanekute tegemine eriolukorra kehtestamiseks riigis või selle osas nakkushaiguste, mürgistuste ning kiirguskahjustuste likvideerimiseks;
- 5) teiste ministeeriumide, ametite ja inspeksioonide tegevuse koordineerimine tervisekaitse ja tervise edendamise alal;
- 6) tervisele ohutu elukeskkonna loomisele, tervisehäirete ja haiguste ennetamisele ning tervise edendamisele suunatud riiklike programmide ja projektide ning muude abinõude kavandamine ja elluviimise korraldamine.
- 7) tervisekasvatuse ja tervisliku eluviisi kujundamisele ning tervise väärtustamisele suunatud tegevuse korraldamine, samuti koostöös Kultuuri- ja Haridusministeeriumiga terviseõpetuse korraldamine õppeasutustes;

- 8) tervisekaitse, haiguste ennetamise ja tervise edendamise alaste teadusuuringute koordineerimine;
- 9) tervisekaitse riikliku järelevalve koordineerimine Riigi Tervisekaitseameti kaudu.

(2) Sotsiaalminister kehtestab tervisekaitse õigusaktid:

- 1) tervist ohustada võivate tehnoloogiate, masinate, seadmete ja töövahendite kasutuselevõtmiseks ning kasutamiseks;
- 2) töökohtade korraldamiseks ja kutsehaiguste ning mürgistuste vältimiseks;
- 3) nakkus- ja parasitaarhaiguste leviku tõkestamiseks;
- 4) päeva- ja õpperežiimide koostamiseks õppeasutustes;
- 5) toitlustamiseks laste-, õppe-, ravi- ja hooldeasutustes;
- 6) surnute vedamiseks, matmiseks ja ümbermatmiseks.

§ 9. Maavalitsuse ülesanded

Maavalitsuse ülesanded on:

- 1) tervisekaitse, haiguste ennetamise ja tervise edendamise abinõude elluviimise tagamine maakonna maa-alal;
- 2) tervisele ohutu elukeskkonna loomisele, tervisehäirete ja haiguste ennetamisele suunatud programmide väljatöötamine ja elluviimise korraldamine maakonnas;
- 3) tervisekaitse ja tervise edendamisega tegelevate asutuste ning valla- ja linnaarstide vahelise koostöö koordineerimine.

§ 10. Kohaliku omavalitsuse ülesanded

Kohaliku omavalitsuse ülesanded on:

- 1) tervisekaitsealaste õigusaktide täitmise korraldamine ja nende järgimise kontrollimine kohaliku omavalitsuse maa-alal;
- 2) elanikkonna haiguste ennetamisele ja tervise edendamisele suunatud tegevuse korraldamine kohaliku omavalitsuse maa-alal.

§ 11. Valla- või linnaarsti ülesanded

(1) Täiendavalt tervishoiukorralduse seaduses sätestatud ülesannetele peab valla- või linnaarst kontrollima oma teeninduspiirkonna riigi, munitsipaal- ja eraomandis olevate avalik- ja eraõiguslike juriidiliste ja füüsiliste isikute halduses vi omandis olevatel territooriumidel, ehitistel ja rajatistel tervisekaitse õigusaktide täitmist ning õigusaktide rikkumise korral tegema ettevõtte, asutuse või organisatsiooni juhtkonnale või füüsilisele isikule ettepaneku rikkumiste kõrvaldamiseks.

(2) Käesoleva seaduse täitmisel on valla- või linnaarstil käesoleva seaduse § 16 1. lõike punktis 1 toodud tervisekaitse riikliku järelevalve ametniku õigused. Tervisekaitse õigusaktide rikkumisest teatab valla- või linnaarst tervisekaitse riikliku järelevalve asutusele.

(3) Valla- või linnaarsti ülesandeks on ettepanekute esitamine kohalikule omavalitsusele või teistele pädevatele organitele elukeskkonna seisundi parandamiseks ja tervise edendamiseks vallas või linnas.

(4) Valla- või linnaarsti ülesandeks on koostöö maakonna tervisekaitsetalitusega.

§ 12. Avalik- ja eraõigusliku juriidilise isiku ning füüsilise isiku ülesanded

(1) Avalik- ja eraõiguslik juriidiline isik ning füüsiline isik tagab enne tootmise alustamist tootmistingimuste ja toote terviseohutuse uurimise, kahjulike tegurite määramise meetodite puudumisel nende väljatöötamise, toote tehnilise normdokumendi puudumisel selle vormistamise ja kooskõlastamise tervisekaitse riiklikus järelevalveasutuses järgmistes tootmisvaldkondades:

- 1) toiduainete, toidu, mineraal- ja joogivee ning nendega kokkupuutuvate materjalide tootmine;
- 2) tehismaterjalide ja neid sisaldavate esemete, radionukliidide sisaldavate ainete või seadmete, mürgiste vi tugevatoimeliste ainete ning bioloogiliste preparaatide, välja arvatud ravimite, samuti biotehnoloogia abil saadud toodete valmistamine;
- 3) lastekaupade, tarbekeemiakaupade, kosmeetikavahendite ja inimesega vahetult kokkupuutuvate või ruumides kasutatavate muude tarbekaupade valmistamine;
- 4) tervist kahjustada võivate kiirgus-, müra- või vibratsioonilistate valmistamine.

(2) Käesoleva paragrahvi 1. lõikes nimetatud aine- ja kaubagruppide loetelu ning tootmistingimuste, toote ja nendega seotud teenuse terviseohutuse uurimise ning tagamise korra kehtestab Vabariigi Valitsus.

(3) Avalik- ja eraõiguslik juriidiline isik ning füüsiline isik kooskõlastab tervisekaitse riikliku järelevalveasutusega käesoleva paragrahvi 1. lõikes loetletud kaupu käitleva ja olmeteenuuseid osutava ettevõtte, samuti laste-, arstiabi-, hooldekandeaasutuse ja transpordivahendi projekti.

(4) Avalik- ja eraõiguslik juriidiline isik ning füüsiline isik tagab Vabariigi Valitsuse määratud tegevusaladel ja korras regulaarse laboratoorse kontrolli toorme, töötingimuste, toodete ja heitmete üle tootmistevõime.

(5) Avalik- ja eraõiguslik juriidiline isik ning füüsiline isik informeerib viivitamatult tervisekaitse riikliku järelevalve asutust ja kohalikku omavalitsust avariidest ja olukordadest, mis võivad halvendada inimeste tervist ja elukeskkonda.

(6) Avalik- ja eraõiguslik juriidiline isik ning füüsiline isik ei tohi levitada inimese tervist ja elukeskkonda kahjustada võivaid ideid, arvamusi, veendumusi ja muud teavet sõnas, trükis või muul viisil.

(7) Avalik- ja eraõiguslik juriidiline isik ning füüsiline isik tagab vastavalt sotsiaalministri kehtestatud korrale:

1) veekogude ja mereranna haldamisel olmevajadusteks, supluseks või spordiks kasutatava vee laboratoorse kontrolli;

2) deratisatsiooni, desinfektsiooni või desinsektsiooni, kui on tekkinud soodsad tingimused nakkuste levikuks.

(8) Avalik- ja eraõiguslik juriidiline isik ning füüsiline isik esitab kaupade ja toodete importimisel nende terviseohutust tõendava dokumendi vastavalt Vabariigi Valitsuse kehtestatud korrale.

§ 13. Tervisekaitse, haiguste ennetamise ja tervise edendamise ülesandeid täitvad asutused

(1) Tervisekaitse, haiguste ennetamise ja tervise edendamise põhiülesandeid täidavad tervishoiuasutused vastavalt oma põhitegevuse suunale.

(2) Teised asutused ja organisatsioonid täidavad tervisekaitse, haiguste ennetamise ja tervise edendamise ülesandeid seadustes või oma põhimäärustes või põhikirjades ettenähtud juhtudel.

(3) Elukeskkonna objektide terviseohutust võivad hinnata Sotsiaalministeeriumi litsentseeritud asutused ja spetsialistid.

§ 14. Inimese tervise ja elukeskkonna seisundi alase teabe kättesaadavus

Tervisekaitse, haiguste ennetamise ja tervise edendamise tegelevad asutused tagavad inimese tervise ja elukeskkonna üldiseks kasutamiseks määratud andmete kättesaadavuse.

3. peatükk Tervisekaitse riiklik järelevalve

§ 15. Järelevalve teostajad

(1) Tervisekaitse riiklikku järelevalvet käesolevas seaduses ja selle alusel kehtestatud õigusaktides ettenähtud nõuete täitmise üle teostavad sotsiaalministri valitsemisalas olevad Riigi Tervisekaitseamet, tervisekaitsetalitused ja sanitaarkarantiinitalitus, mis moodustavad riigi ühtse tervisekaitseasutuste süsteemi.

(2) Tervisekaitse riikliku järelevalvega tegelevad tervisekaitse riikliku järelevalve litsentsiga ametnikud Vabariigi Valitsuse kehtestatud korras ja tingimustel.

(3) Tervisekaitse riikliku järelevalve ametnik on oma ametikohustuste täitmisel võimuesindaja ja tema seaduslikud nõudmised ning korraldused õiguserikkumiste kõrvaldamiseks on kohustuslikud kõikidele ametnikele ja isikutele.

§ 16. Järelevalveametnike õigused ja kohustused

(1) Ametitõendi esitamisel on järelevalveametnikul õigus:

1) takistamata kontrollida järelevalvealuste objektide territooriumi, ehitisi, rajatise, tootmisprotsessi, toodangut, transpordivahendeid ja dokumente ning nõuda selgitusi tervisekaitseküsimuste lahendamiseks, sõltumata objekti omandivormist;

2) võtta kontrollitavatel objektidel tasuta materjalide ja toodete proove ning uurimise ajaks esemete näidiseid tervisekaitsealasteks uuringuteks, teha tervisekaitsealaseid uuringuid ja hinnata uurimisobjekti terviseohutust;

3) kohustada avalik- ja eraõiguslikke juriidilisi isikuid ning füüsilisi isikuid omandi valdamisel, kasutamisel ja käsutamisel piirama, peatama või lõpetama oma tegevust, mis kahjustab või võib kahjustada inimese tervist ning teha ettekirjutusi tervisekaitse õigusaktide rikkumiste kõrvaldamiseks koos täitmise tähtaja kehtestamisega ning kontrollida nende täitmist.

(2) Nakkushaiguste ja mürgistuste leviku või leviku ohu korral võib järelevalveametnik:

1) suunata endale või teistele ohtliku nakkushaige haiglaravile, samuti suunata nakkuskahtlase isiku arstlikele uuringutele;

2) kohustada tööandjaid ajutiselt kõrvaldama töölt töötajaid, kes pole õigeaegselt läbinud kohustuslikku tervisekontrolli, või nakkushaigeid ja tõvestavate pisikute kandjaid, ning kes töö iseärasuse tõttu võivad nakatada teisi inimesi.

(3) Tervisekaitse järelevalve ametnikud on kohustatud :

- 1) kasutama oma õigusi tervisekaitse õigusaktide rikkumiste tõkestamiseks, vajadusel teavitades massiteabevahendeid;
- 2) hoidma seoses tervisekaitse järelevalve ülesannete täitmisega neile teatavaks saanud arstlikke ja ärisaladusi, samuti temale teatavaks saanud isikute eraellu puutuvaid andmeid.

§ 17. Tervisekaitse riikliku järelevalve asutuse või ametniku ettekirjutuse või muu toimingu vaidlustamine

- (1) Avalik- ja eraõiguslikul juriidilisel isikul ning füüsilisel isikul on õigus tervisekaitse riikliku järelevalve asutuse või ametniku ettekirjutuse või muu toiminguga mittenõustumisel esitada kaebus Riigi Tervisekaitseameti peadirektorile 10 kalendripäeva jooksul, arvates ettekirjutusest või muust toimingust teada saamise päevast.
- (2) Kaebuse esitamine ei võta isikult kohustust täita tervisekaitse riikliku järelevalve asutuse või ametniku ettekirjutust.
- (3) Riigi Tervisekaitseameti peadirektor vaatab kaebuse läbi ühe kuu jooksul, arvates kaebuse saamise päevast.
- (4) Kaebuse läbivaatamisel teeb Riigi Tervisekaitseameti peadirektor ühe järgmistest otsustest: jätta ettekirjutus või muu toiming jõusse, see muuta või tühistada.
- (5) Otsus tehakse kaebuse esitajale teatavaks ning antakse kätte allkirja vastu või saadetakse posti teel väljastusteatega. Otsusega mittenõustumisel võib selle vaidlustada halduskohtu kaudu.

§ 18. Kohtusse kaebamine

- (1) Avalik- ja eraõiguslikul juriidilisel isikul ning füüsilisel isikul on õigus tervisekaitse riikliku järelevalve asutuse või ametniku ettekirjutuse või muu toiminguga peale esitada kaebus halduskohtusse, sõltumata käesoleva seaduse §-s 17 nimetatud kaebuse varasemast esitamisest.
- (2) Kaebuse esitamine kohtusse ei võta isikult kohustust täita tervisekaitse riikliku järelevalve asutuse või ametniku ettekirjutust seni, kuni kohus tunnistab selle kas osaliselt või täielikult seadusevastaseks.

§ 19. Vastutus tervisekaitse õigusaktide rikkumise eest

- (1) Avalik- ja eraõiguslik juriidiline isik ning füüsiline isik kannab vastutust käesoleva seaduse ja muude tervisekaitse õigusaktide rikkumise eest.
- (2) Füüsiline isik kannab käesoleva seaduse ja muude tervisekaitse õigusaktide rikkumise eest distsiplinaar-, tsiviil-, haldus- või kriminaalvastutust seaduses ettenähtud korras.
- (3) Juriidiline isik kannab käesoleva seaduse ja muude tervisekaitse õigusaktide rikkumise eest järgmist haldusvastutust:
 - 1) enne tootmis- või muu tegevuse alustamist nõutavate korraldavate dokumentide tervisekaitse riikliku järelevalve asutusega kooskõlastamata jätmise eest – määratakse rahaträhv kuni 10 000 krooni;
 - 2) ehitise, rajatise või transpordivahendi kasutuselevõtmise eest või nende kasutamise eest projektist erineval eesmärgil tervisekaitse riikliku järelevalve ametniku nõusolekuta – määratakse rahaträhv kuni 100 000 krooni;
 - 3) keemiakaupade ja kiirgusohlike ainete või seadmete valmistamise või müümise eest ilma tervisekaitse riikliku järelevalve ametniku nõusolekuta – määratakse rahaträhv kuni 150 000 krooni;
 - 4) tervisekaitse õigusaktide muude nõuete rikkumise eest viisil, mis ohustab inimese tervist või elukeskkonda – määratakse rahaträhv kuni 100 000 krooni;
 - 5) juriidilisele isikule teatavaks tehtud ettekirjutuste täitmata jätmise eest, kui see põhjustas inimese tervise kahjustuse või haigestumise – määratakse rahaträhv kuni 250 000 krooni.
- (4) Käesoleva paragrahvi 3. lõikes nimetatud õiguserikkumise asjades on asja arutamise ja karistuse määramise õigus Riigi Tervisekaitseameti peadirektoril ja tema asetäitjal, Eesti Sanitaarkarantiinitalituse peaarstil, tervisekaitsetalituse peaarstil ja halduskohtunikul.
- (5) Riigi Tervisekaitseameti peadirektoril ja tema asetäitjal, Eesti Sanitaarkarantiinitalituse peaarstil ja tervisekaitsetalituse peaarstil on käesoleva paragrahvi 3. lõikes nimetatud õiguserikkumise asjades õigus määrata rahaträhv kuni 10 000 krooni, sellest suuremat rahaträhvi võib kohaldada ainult halduskohtunik.
- (6) Menetlus käesoleva paragrahvi 3. lõikes loetletud juriidilise isiku haldusõiguserikkumiste asjades, kaasa arvatud karistuste määramine, nende vaidlustamine ja jõustunud halduskaristuse otsuste täitmine toimub haldusõiguserikkumiste seadustikus (RT 1992, 29, 396; 1993, 7, 103; RT I 1993, 33, 539; 44, 637; 62, 891;

72/73, 1019; 76, 1129; 1994 1, 5; 12, 202; 23, 385; 24, 391; 28, 424 ja 427; 34, 532 ja 534; 39, 620; 46, 773; 48, 789; 50, 845; 68, 1169; 74, 1324; 91, 1529; 1995, 4, 36; 5, 40; 11, 114 ja 115; 20, 297; 21, 324; 25, 352; 29, 358; 47, 739; 48, 744; 53, 844 ja 845) sätestatud korras, kusjuures arvestatakse täitemenetluse seadustiku (RT I 1993, 49, 693; 72/73, 1019; 1994, 1, 5; 16, 290; 89, 1515; 1995, 22, 327; 30, 380) ja halduskohtumenetluse seadustiku (RT I 1993, 50, 694; 1994, 16, 290; 28, 425; 1995, 29, 358 ja 359) norme.

(7) Käesoleva paragrahvi 3. lõikes loetletud juriidilise isiku haldusõiguserikkumiste kohta on protokoll koostamise õigus haldusõiguserikkumiste seadustiku § 205 3. lõikes nimetatud ametnikel. Protokollis tuuakse ära selle koostamise aeg ja koht; asutuse nimi ja aadress, kelle nimel protokoll koostatakse; protokoll koostanud isiku ametinimetus, ees- ja perekonnanimi; õiguserikkujaks olnud juriidilise isiku nimetus ja aadress, tema pädeva esindaja ees- ja perekonnanimi ning ametikoht; õiguserikkumise koht, aeg ja kirjeldus, viide käesoleva paragrahvi 3. lõike punktile, mis näeb ette vastutuse selle õiguserikkumise eest, õiguserikkuja esindaja seletus ja vajadusel muud andmed. Protokollile kirjutavad alla selle koostanud isik ja õiguserikkuja esindaja. Kui õiguserikkuja esindaja keeldub protokollile alla kirjutamast, teeb protokoll koostaja sellesse vastava kande. Protokollile lisatakse õiguserikkuja esindaja kirjalikud märkused protokoll koostamise kohta, samuti protokollile allkirjutamisest keeldumise kohta.

(8) Kui füüsiline isik, tegutsedes juriidilise isiku töötajana või tema volitusel, pani toime käesoleva paragrahvi 3. lõikes nimetatud õiguserikkumise, võib selle õiguserikkumise eest kohaldada vastutust samaaegselt nii füüsilisele isikule haldusõiguserikkumiste seadustiku alusel kui ka juriidilisele isikule käesoleva paragrahvi 3. lõike alusel.

§ 20. Rahvatervise seaduse rikkumisest tingitud kahju hüvitamine

Käesolevat seadust ning tervisekaitse õigusakte rikkunud avalik- ja eraõiguslik juriidiline isik ning füüsiline isik, kui see rikkumine põhjustas inimeste tervise kahjustuse või tekitas kahju elukeskkonnale, teistele juriidilistele või füüsilistele isikutele, on kohustatud hüvitama selle kahju ja kandma kahju likvideerimisega seotud kulutused seadusega ettenähtud korras.

4. peatükk Lõppsätted

§ 21. Finantseerimine

- (1) Tervisekaitse riikliku järelevalve asutuste tegevust finantseeritakse riigieelarvest.
- (2) Tervisekaitse, haiguste ennetamise ja tervise edendamise seotud riiklikke programme finantseeritakse riigieelarvest.
- (3) Tervisekaitse, haiguste ennetamise ja tervise edendamise seotud kohalikke programme võib osaliselt või täielikult finantseerida riigieelarvest.
- (4) Haiguste ennetamise ja tervise edendamise seotud programme võib osaliselt või täielikult finantseerida ravikindlustuse eelarvest.
- (5) Riiklikud tervisekaitse asutused osutavad tasulisi tervisekaitsealaseid teenuseid Sotsiaalministeeriumi kehtestatud korra ja hinnakirja kohaselt.
- (6) Avalik- ja eraõiguslikud juriidilised isikud ning füüsilised isikud kannavad käesoleva seadusega neile pandud ülesannete ja kohustuste täitmise kulud.

§ 22. Muudatused varasemates õigusaktides

- (1) Haldusõiguserikkumiste seadustikku muudetakse ja täiendatakse järgmiselt:

1) paragrahv 36 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

«§ 36. Tervisekaitse riikliku järelevalve ametniku ettekirjutuse täitmata jätmise

Rahvatervise seaduse ning eeskirjade ja normide rikkumise peatamiseks või lõpetamiseks tehtud Riigi Tervisekaitseameti peadirektori, tema asetäitja, Eesti Sanitaarkarantiinitalituse peaarsti ja tervisekaitsetalituse peaarsti ja tervisekaitse riikliku järelevalve ametniku ettekirjutuse täitmata jätmise eest määratakse rahatrahv kuni saja päevapalga ulatuses.»;

- 2) paragrahvi 205 3. lõikes asendatakse tekst pärast sõnu «asjades on» järgmises sõnastuses:

«Riigi Tervisekaitseameti peadirektoril ja tema asetäitjal, Eesti Sanitaarkarantiinitalituse peaarstil, tervisekaitsetalituse peaarstil ja tervisekaitse riikliku järelevalve ametnikul.»

- (2) Eesti Nõukogude Sotsialistliku Vabariigi tervishoiuseaduse (ENSV Teataja 1971, 29, lisa; 1974, 37, 369; 1980, 18, 315; 1984, 24, 292; 1985, 37, 579; 1986, 11, 143; 1988, 6, 68) III osa tunnistatakse kehtetuks.

(3) Eesti Vabariigi Ülemnõukogu 20. märtsi 1991. a. otsus «Eesti Vabariigi peasanitaararsti staatuse kohta» (RT 1991, 10, 148) tunnistatakse kehtetuks.

(4) ENSV seaduse «Eesti looduse kaitse kohta» (ENSV Teataja 1990, 6, 103; RT I 1994, 46, 773) § 8 2. lõikest jäetakse välja sõnad «ja Eesti peasanitaararsti».

(5) Tervishoiukorralduse seaduse (RT I 1994, 10, 133) § 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

«§ 3. Tervisekaitse on inimese tervisele ohutu elukeskkonna tagamisele ning elukeskkonnaga seonduvate tervisehäirete ja haiguste vältimisele suunatud tegevus. Tervisekaitse on iga inimese, perekonna, tööandja, omavalitsusüksuse ja riigi ühine ülesanne. Tervisekaitset reguleerib rahvatervise seadus.»

(6) Riigikantseleil ja Justiitsministeeriumil tagada haldusõiguserikkumiste seadustiku teksti taasavaldamine Riigi Teatajas koos kõigi selles tehtud muudatuste ja täiendustega.

Riigikogu aseesimees Arvo JUNTI